

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională poli-
tică-poporală înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 120.—
Pe o jumătate de an Lei 60.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Un număr obișnuit costă 3 Lei.

Redacția și Administrația:

Sibiu, str. Mitropoliei (Măcelarilor) No. 12
(lângă poștă)

Manuscrisurile intrate nu se înapoiază

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Mitropoliei (Măcelarilor) No. 12

Prețul inseratelor:

Un șir petiț 5 Lei pentru fiecare publicare

La Anul nou

Cu acest număr „Foaia Poporului” intră în al 33-lea an dela înființare. În 1892, pe când se pregătea Memorandul, această gazetă poporală, cea dintâi în felul ei, a luat ființă pentru propaganda națională românească, în straturile largi ale poporului. „Foaia Poporului” era oarecum fiica vechii „Tribuna”, care apărea zilnic, pentru lumea intelectuală, stând ambele organe sub aceeași conducere politică: Comitetul Partidului Național Român.

La anul 1902, „Tribuna” a fost omorâtă de Unguri, prin multele procese politice. Tipografia a ajuns la vânzare. Casa asemenea. „Foaia Poporului” abia a putut fi salvată prin răposatul Silvestru Moldovan, care a condus-o din 1903—1909, când scriitorul acestor rânduri luând editura și conducerea foii, a făcut tot ce omenește e cu putință, spre a o ridica la un nivel cât mai înalt. Astfel în 1914 „Foaia” apărea în 16 pagini, pentru 4.40 cor. anual.

În cursul timpului, atât dela 1892—1909, ca și din 1909—1918, această gazetă a stat în serviciul a tot ce e bun, frumos, nobil, dar nu mai puțin și național-românesc. A propovăduit totdeauna ideea națională la poporul nostru, căutând însă a contribui și la ridicarea în bunăstare a acestui popor. Dovadă paginile gazetei.

Din 1920 încoace, intelectualii din Ardeal și Banat s’au împărțit în mai multe partide, căutând a duce cu ei și popor, mai mult sau mai puțin, după cum au putut. Și dacă persoane singuratică (adecă domni) au fost chemate să intre în cutare sau cutare partid, — e ușor de înțeles cum se va fi solicitat aceasta, unei gazete cu vechime de decenii.

Aceasta n’am făcut-o, fiindcă nu o puteam face — din convingere. Urmarea a fost, că „Foaia Poporului” a ajuns să fie de multe ori bârfită, iar scriitorul acestor rânduri asemenea. Și ce crimă am făcut? Poate aceea, că am scris de prea multe ori adevărul, lucru care doare pe cei cu musca pe căciulă!

S’a observat de mulți, că ar fi bine, dacă „Foaia Poporului” n’ar face politică de partid. Aceste observări vin, însă, mai totdeauna dela „frunțași conducători” fără o convingere politică și fără energie, sau dela cei ce umblă din partid în partid, căutând a-și aranja totdeauna trebșoare, în calea căroră de multe ori le stă „Foaia”.

Pentru lămurirea celor mai puțin orientați, servească deci următoarea precizare: „Foaia Poporului” a fost organ cu o credință politică sub stăpânirea asupritoare ungurească. O astfel de gazetă a o degrada,

în România întregită, la un organ independent pur informativ (în vremea votului universal) ar fi egal cu culmea slăbiciunii omenești. Independența o admitem numai în timpuri de tot grele, când s’ar simți necesitatea unei adevărate independențe ideală și națională. Nu însă independența de-a unora de azi: ochi dulci tuturor, iar la urmă cui dă mai mult.

De aceea, iubiți cetitori, „Foaia Poporului” își urmează calea ei înainte. Înființată pentru popor și susținută de el, această gazetă e și scrisă pentru el. Ca atare nu poate totdeauna să scrie numai laude, ci trebuie să scoată la iveală și lucrurile rele, ca astfel cei ce le fac să se rușineze și în-

drepteze, iar mulțimea să știm de ce trebuie să ne apărăm.

În toate punem însă, după putință, cum-păt și măsură. Iar de aceasta îi rugăm să ia notă și cei ce ne cârtesc fără destulă chibzuială și răspundere. Acestora le observăm următoarele: Nu vă supărați pe adevăr, ci căutați a vă îndrepta. Căutați a lucra la ridicarea morală, altcum ne va fi tot mai greu a ne apăra de mulțimea dușmanilor țării și ai neamului românesc.

Rugând sprijinul iubiților abonați vechi și mai noi, spre a putea îmbunătăți gazeta, încheiu dorindu-Vă tuturor:

An nou fericit!

Nicolae Bratu.

Reforma Agrară în județul Sibiului

Județul nostru nu este dintre cele mari, iar pământ de expropriat încă n’a fost mai mult ca în alte județe, ci mai puțin, în-deosebi de cel cultivabil. Populația acestui județ e însă dintre cea mai ridicată în cultură, prin urmare cu atât mai cu grije a trebuit făcută exproprierea și împroprietărirea, ca astfel după putință să fie mulțumire deplină.

În cursul anilor, membrii diferitelor comisii au fost de multe ori schimbați. Am avut însă horocul, că consilierul agricol, dl Nicolae Iancu, a rămas dela început până acum în postul său. Astfel fiind, lucrările de expropriere și împroprietărire au fost conduse cu chibzuială și prevedere, ca astfel această mare reformă să dea roadele cele mai bune în viitor.

Fiind acum o seamă de lucrări, spre pildă exproprierea terenurilor, pe sfârșite, — aflăm de potrivit a publica un scurt raport asupra celor făcute, cum și unele indicații asupra celor ce mai sunt de făcut.

S’a expropriat definitiv suma rotundă de 91.300 jugăre catastrale, dintre cari 52.600 jugăre pădure, 13 mii jug. pășune, 25.700 jug. arătură, fânaș, locuri de casă etc.

Pământul cultivabil se află dat în folosință sâtenilor îndreptățiți. Pășunile se află în folosința comunelor. Împroprietărirea pădurilor în parte s’a făcut și urmează a se face deodată cu isprăvirea împroprietăririlor în fiecare comună.

În suprafața pădurilor expropriate se cuprinde și pădurile Universității Săsești. După cum se știe, munții Universității Săsești cu păduri și pășuni, întinse pe o suprafață de aproape 35.000 jugăre, au fost definitiv (pentru totdeauna) expropriate de către Comisia Județeană Agrară a jud. Sibiu încă în anul

trecut, iar Comitetul Agrar a întărit această hotărâre. În ziua de 15 Octomvrie 1924, dl consilier agricol Nicolae Iancu, a luat în primire pentru totdeauna, în numele Statului Român, acești munți dela Universitatea Săsească și i-a predat spre mai departe administrare și pază delegatului Casei Pădurilor din Ministerul Agriculturii, dlui insp. general Sculi, semnându-se despre acest act important procesul verbal încheiat în aceiași zi.

S’au făcut împroprietăriri definitive și s’a scris pământul în Cartea funduară, pe numele celor îndreptățiți, în comunele: Hamba, Șura mică, Șelimbăr, Turnișor, Cristian și Tâlmaci. S’au mai dat hotărâri de împroprietărire și s’a fixat lotul tip în comunele: Șura mare, Gușterița, Roșia, Cașolț, Noerich, Vurpăr, Hozman, Marpod, Alțina, apoi în orașele Sebeșul Săsesc și Sibiu, așa că în primăvara acestui an în toate aceste comune — și pe rând și în celelalte comune, unde este pământ expropriat — pământul se va da pentru totdeauna în mâinile și folosința celor îndreptățiți.

Dl consilier agricol împreună cu organele sale și comisiile de împroprietărire, precum și cu inginerii puși de a face măsurarea pământului, au făcut și fac tot ce este posibil, ca aceste lucrări împreunate cu multe greutate, mai ales în județul nostru Sibiu, să fie isprăvite cât mai curând.

Indemnăm pe toți locuitorii îndreptățiți la împroprietărire în județul nostru, să fie cu răbdare și încredere, să grijască a-și face cererile și apelurile la timp, adresându-se cu încredere Consilierului agricol și comisiilor de împroprietărire, — dacă au vreo durere, — despre cari avem nădejde, că le va face dreptate în toate cazurile, unde li se poate face în marginile legii, care trebuie respectată. D-nii consilier agricol Iancu și preș. comisiei județene Sc. Constantinescu sunt activi și

corecți. Le dorim să înfăptuiască până la sfârșit, această operă de dreptate pentru poporul român.

Pe hotarul orașului Sibiu s'a expropriat în total ceva peste 2000 jugăre, din cari Comitetul Agrar a făcut unele scutiri, astfel că a rămas definitiv expropriat în sumă rotundă 1800 jugăre.

Indreptățiți la pământ sunt: vreo 230 cultivatori de pământ, cari vor primi loturi între 1—4 jugăre fiecare (în total peste 800 jugăre); pentru loturi de casă circa 1700 inși, dintre cari peste două treimi români, cari vor primi câte 1000 metri pătrați (în total cam 300 jugăre); vreo 370 inși primesc și loturi pentru grădină, în mărime de câte o jumătate jugăr.

Sibiul e singurul oraș, care până acum a prevăzut să dea și locuri de grădină. Și poate din acest motiv unii au înțeles greșit procedura împreună cu improprietărea acestor loturi. Ele se pot cere, dar nu se pot lua în primire, înainte de ce s'au dat loturile pentru case, fiindcă pentru acestea s'a făcut în baza legii exproprierea în raza de o mie metri a orașelor.

Prin urmare, loturile de grădină se vor da după cele de casă, în baza disponibilităților. Dar pământ este. De asta — în urma unei întrebări — ne-a asigurat dl consilier agricol, care însuși e cu trup și suflet pentru cauză. Trebuie însă procedat conform legii, spre a nu se da prilej la proteste, fie de către ceice au fost expropriați pentru locuri de casă, fie de către ceice n'ar fi putut primi loc de casă aproape de oraș, din cauză că locul s'ar fi dat deja pentru grădini. Afară de asta, împărțirea loturilor trebuie să se întâmple prin tragere la sorți între toți cei îndreptățiți. Aceasta se va face la timp, sub supravegherea comisiilor în drept.

Dupăcum aflăm, din disponibilitățile orașului Sibiu se vor mai împărți: bisericilor și școlilor vreo 100 jugăre, armatei tot cam 100 jug., iar Rășinărenii încă vor primi vreo 20—30 jug. din pământul ce l-au lucrat în arândă de zeci de ani. Mitropolia va primi ceva din pădurea Cisnădiei, dar nu tot cât îi compete (1000 jugăre), fiindcă atunci ar ajunge prescurtate comunele vecine cu Cisnădia: Sadu, Veștemul și Mohu. Grosul pădurii pentru Mitropolie se va putea da în alte părți ale județului, de pildă pe la Vurpăr sau pe la Sebeșul săsesc.

Politica în țară

În diferite orașe ale țării, au fost descoperite în săptămânile din urmă, centrele comunistilor cari lucrau cu bani și la ordinul sovietelor rusești. Mai deaproape scriem la alt loc al foi de azi.

Mișcarea comunistă-bolșevică ar trebui să îndemne pe guvernării actuali, Partidul Liberal, să caute a introduce o cât mai bună administrație, ca astfel populația să fie mulțumită, prin ceea ce li se ia apa de pe moara bolșevicilor.

Cu regret constatăm însă, că abuzurile ce le vedem în alegeri, — de curând la Dej, iar acum mai pe urmă la Galați — nu ne dau speranța, că Partidul Liberal să îndreaptă. Ce urmează de aci? Că M. Sa Regele trebuie să schimbe acest guvern, până când nu e prea târziu.

Dealtcum, la alegerea din Galați cele mai multe voturi le-a avut Partidul Național, dintre toate partidele din opoziție. Omul guvernului a primit cu vreo 150 voturi mai multe, decât candidatul Partidului Național, numai în urma obicinuitelor abuzuri liberale.

Comuniștii revoluționari în România

Descoperirea centrelor de propagandă și prinderea căpeteniilor.

În foaia noastră din 14 Decembrie c., am scris despre prinderea comunistilor revoluționari, cari au fost descoperiți în Sibiu. Amănunte n'am putut da atunci, fiind cercetările în curs, dar spuneam, că vom publica la timpul său.

În numărul nostru de Crăciun am aflat de bine a publicat un articol lămuritor asupra mișcării comuniste, care vrea să se vâre în țărâtime. Și e bine, ca poporul nostru dela sate să știe cum să taxeze pe ceice se apropie de el cu planuri comuniste. Din scrisori primite constatăm, că articolul nostru a aflat aprecierea cuvenită, ceea ce ne bucură.

Descoperirea centrelor comuniste și a căpeteniilor lor e acum aproape complectă. Putem deci continua cu publicarea amănuntelor, cari ni s'au pus la dispoziție din partea autorităților.

Propaganda comunistă a luat în ultimul timp o întindere îngrijitoare. Au fost descoperite broșuri pentru popularizarea ideilor comuniste și manifeste revoluționare, cari au fost afișate până și în sălile de cursuri ale universității din București. În special comunistii întrețineau mișcarea în rândurile muncitorilor, în centrele miniere ale țării și printre soldați, pe cari îi îndemneau la revoluție. Spre pildă în noaptea din 9 spre 10 Decembrie au lipit afișe și pe unele casarme.

Cam de o lună de zile serviciul Siguranței Statului a cercetat în toate părțile. Până la apropierea Crăciunului au fost arestați — în diferite orașe ale țării — peste 400 de inși. Toți aceștia au fost concentrați la București, dat fiind că e vorba de o mișcare generală peste toată țara. Cu toții au fost închiși la Jilava, de unde în ajunul Crăciunului 170 inși au fost eliberați, constatându-se că ei n'au altă vină decât aceea, că au răspândit și lipit manifeste revoluționare. Cei rămași arestați, vreo 230 la număr, vor fi dați în judecată ca autori sau complici la atentat împotriva siguranței statului. Judecata se va face de către Consiliul de război din București, conform legilor militare în vigoare.

Un grup de comunisti internaționali a fost descoperit, că lucra ca subcentru pentru România și stătea în legătură cu centrala comunistă din Viena. Conducătorul era un anumit Ilie Ițcovici zis Mihail Baumann, iar șeful suprem este un cehoslovac Alexander Grumbau, venit în țară cu pașaport fals pe numele Heinrich Valacek. Acești 2 șefi erau ajutați în București de Sander Margulius, Aron Kuperman, Nastase Pleasă, Bernard Zuckerman, Burah Kahane, Ilie Crețu, Liza Dijur, Elena Filipovici, Normand Laibovici, Bibi Braunstein. În strada Popa Nan 44 s'a găsit revista „Tânărul Leninist“, care voiau să o împartă între muncitori. Aci s'au găsit și instrucții primite dela centrele comuniste din Sofia, Atena și Viena. La Valacek s'a găsit dolari, aduși din Viena, cu scop de-a organiza „tineretul comunist“. Afară de acest „cuib“, mai aveau încă trei în București, unde asemenea s'au găsit manifeste comuniste.

Tot grupul bucureștean mai avea legături la Bârlad, Turnu Severin, Galați, Craiova, Timișoara etc.

Al doilea centru descoperit era condus de Al. Dobrogeanu-Gherea (dispărut), care lucra în țară prin Kobles Elek din Târgu Mureș. Din acest grup mai fac parte: inginerul Marcel Pauker, Ana Pauker, David Finkelstein (Fabian), Tot Istvan etc. Acest centru

avea filiale în ținuturile miniere dela Petroșani, Lupeni, Vulcan etc. La Petroșani s'au făcut multe arestări.

A treia organizație a fost descoperită la Sibiu. Conducătorul era un anumit Fischer Mohr născut în Beclean, lângă Bistrița. El a făcut însă școala bolșevică de 6 luni la Berlin, de unde s'a întors cu pașaport german fals pe numele de Paul Berger, ca astfel după intrarea în țară să scape de controla Siguranței, luându-și numele cel vechiu și dându-se de cetățean român. Fischer a fost cel dintâi deținut în Sibiu. La el s'au găsit și dolari, fiind însuși plătit cu dolari. Ca un mare propagandist comunist a mai fost deținut Dr. Gyöngyösi, cand. de adv. în cancelaria adv. Dr. Gündisch, iar la droghista Wisnowsky, de origine poloneză, aflătoare într-o drogherie din Sibiu, s'au găsit diferite planuri și circulare trase pe șapirograf, care încă a fost cuprins ca corp delict. Afară de aceștia au fost deținuți mai mulți muncitori comunisti, cari stăteau în serviciul celor de sus.

La încheierea foi aflăm, că Dobrogeanu-Gherea încă a fost găsit și deținut, împreună cu toată ceata lui. Deasemenea s'au făcut descoperiri comuniste în Oradea mare.

Ne bucurăm, că printre deținuți — îndeosebi cei din Sibiu — n'a fost nici un Român. Numai câțiva „naivi“ cu simpatie pentru comunism s'a aflat, dar amestecați în complot nu sunt acești muncitori români.

Pe cetitorii nostri îi rugăm acum, să mai cerceteze odată scrisul nostru din numărul de Crăciun. Apoi să controleze numele celor deținuți în acest complot revoluționar, și vor vedea, că sunt tot persoane cu nume jidovești și străine, cari nu ne vreau binele neamului românesc, ci peirea lui. Fiți deci cu grijă!

Improprietărea comunelor

cu pășuni și păduri.

— Indrumări dela ministerul agriculturii. —

În regiunile de munte ocupațiunea de căpetenie a locuitorilor fiind creșterea vitelor și lemnăritul, se simte absolută nevoie ca pădurile și pășunile destinate pentru complectarea sau înființarea pădurilor, să fie date cât mai curând în primirea comunelor.

Cum nu se poate aștepta ridicarea în plan a tuturor pădurilor și pășunilor, ministerul de agricultură și domenii a aprobat, ca pe baza hotărârilor de expropriere rămase definitive și a schițelor întocmite de serviciile silvice, porțiunile de păduri și pășuni destinate comunelor, să fie predate de îndată comunelor, fără a se mai aștepta măsurătoarea definitivă.

În acest scop Casa centrală a improprietării a făcut cunoscut președinților de comisii de ocol de expropriere și improprietărire, ca împreună cu consilierul agricol sau delegatul său și șeful silvic respectiv, să facă improprietărea cu păduri și pășuni comunale la toate comunele cărora li s'au rezervat asemenea terenuri.

Darea în posesiune se va face pe baza hotărârei rămase definitivă și pe baza schițelor întocmite de inginerii silvici. Hotărârea se va transcrie la cărțile funduare. În hotărâre se va trece neapărat toate datele necesare.

Scumpetea în luna Decembrie

a crescut cu $2\frac{1}{2}$ la sută.

Aşa arată datele (numere indicii—index numbers) adunate şi publicate de ziarul „Argus” din Bucureşti. S’a scumpit faţă de luna Noembrie pâinea, porumbul, carnea untura, ghetetele, ciorapii, sticla, ţiteiul; s’a ieftinit puţin: fasolea, peştele şi lemnele de foc. Datele sunt luate după preţul alimentelor, îmbrăcămintei şi a altor câţiva articoli mai necesari traiului. Mai mult decât toate s’a scumpit pâinea. Puţina ieftinire la fasole şi lemnele de foc dispăre faţă de marea scumpire a pâinei.

Socotind scumpetea în parte, rezultă că la *alimente* avem în Decembrie o scumpire de $43\frac{1}{2}$ -ori mai mare ca în August 1916; la *îmbrăcăminte* o scumpire de $51\frac{1}{2}$ -ori mai mare ca în August 1916; la *diverse* o scumpire de 32-ori mai mare ca în August 1916. Socotind acum scumpetea în general, pentru toate mărfurile susamintite, constatăm că este de $42\frac{1}{2}$ -ori faţă de August 1916, sau cu $2\frac{1}{2}$ la sută mai urcată ca în Noembrie 1924.

O scumpete de $2\frac{1}{2}$ procente, dintr’o lună până în cealaltă, e foarte mult. Şi aceasta provocată în prima linie prin urcarea preţului la grâu. E deci explicabil, că în faţa acestei stări guvernul a intervenit cu rechiziţia grâului, stîrîcînd că unii negustori au strâns grâul să-l speculeze mai târziu.

Să sperăm, că în lunile viitoare urcarea nu va mai fi aşa mare, iar anul 1925 ne va dărui cu o recoltă bogată, care va putea întoarce totul de sus în jos.

Sentinţa spionilor bolşevici

Procesul desbătut în vreo 25, şedinţe, în cursul lunii Decembrie, — dupăcum am mai scris, — s’a încheiat înaintea Crăciunului, când s’a adus următoarea sentinţă: Consiliul de războiu din Bucureşti

Condamnă la 5 ani închisoare — cea mai mare pedeapsă prevăzută de legea spionajului, — pe acuzaţii prezenţi: maior ucrainean Ceacovski, locotenent Niţă, Alexandru Kiselof, căpitani Widmann şi Kappel, Oscar Singer, Al. Zagorodin, caporal C. Covalgi, şi pe acuzaţii absenţi Savcen, Gulievici, Huber, Rumenovici, Kolbe, Weiss, Babadin, Stoianov, Knirje;

Condamnă la 4 ani pe Wille Willinger, G. Livov, caporal Negrea Ion, Dr. Hans Kopony;

Condamnă la 3 ani pe Korn, Iaschevici, Wilemans cavalier de Monteforte zis Vicleanul, Wolff Richard, Zurek;

Condamnă la 2 ani pe Morgenstern, David Singer, A. Sternlieb;

Condamnă la 1 an pe Margareta Arvale, Iulia Kventz, W. Gusbeth;

Achită pe N. Badia, P. Ivascenko, Maria Livov, Elena Stoianov, Ana Zagorodni, Eugen Kessler, Volubovici, Sali Singer;

Absolvă pe absenţii Heidl şi Novicov, dovedindu-se că au făcut faptele încredinate afară din ţară;

Declară confiscate sumele şi obiectele găsite ca corpuri delict la perchezitiile operate;

Cere să se intervie pentru punerea sub acuzare, ca complici la spionaj, a martorului Gucovski şi a informatoarei Elena Novac, în contra cărora a eşit din desbateri, că au ajutat primul pe locotenentul Niţă, a doua pe Al. Kiselof în actele de spionaj.

Cursul banilor şi preţul cerealelor n’a fost cotat la bursele din ţară, în zilele din urmă, din cauza serbătorilor.

Politica externă

Luni 29 Dec., când scriem aceste rânduri înainte de încheierea foii, în Bucureşti soseşte prim-ministrul bulgar Tancof. Această vizită e mult comentată. Se presupune, că e vorba de o apropiere între Bulgaria, Serbia şi România, spre a lua în comun măsurile de apărare contra propagandei comuniste ruseşti în ţările balcanice.

Iugoslavia. Din cauza pregătirilor pentru alegeri, în toată ţara e mare ferbere. Guvernul a disolvat partidul lui Radici (ţărănişti radicali). Armata în nouile provincii stă gata, poliţia asemenea. În Belgrad se susţine, că Radici ar fi fost văzut la Zagreb şi arestat. Listele electorale ale partidului Radici, primite până acum, pe viitor vor fi respinse şi nici o listă nu va fi lăsată în alegeri. Din cauza acestei hotărîri, cei 2 miniştri croaţi s’au mulţumit din guvern. — Suveranii iugoslavi ar fi plecat la Paris, ceea ce a produs surprindere, deşi s’a motivat cu boala prinţului Arsen, unchiul regelui Alexandru.

Grecia. Pentru ajutorarea refugiaţilor greci, guvernul Greciei a făcut în Anglia un împrumut de 7,500.000 lire sterline, care a fost foarte iute subscris. — Nu înzadar e Zaharof (azi mare bancher în Londra) de origine Grec.

Belgia. Această ţară, grozav distrusă de Nemţi în marele războiu, a încheiat în 18 Dec. 1924 un împrumut de 50 milioane dolari în America. În mai puţin de o jumătate oră s’au subscris 51 milioane dolari, la bursa din New-York. Dobânda e 6%, plata împrumutului în 30 ani. În primele luni ale anului 1925, probabil, că guvernul belgian va mai face un împrumut în aceeaşi mărime. — Iată de ce trecere să bucură o ţară mică ca Belgia, dacă e bine guvernată!

INFORMAȚIUNI

An nou fericit!

dorim tuturor cetitorilor şi binevoitorilor foii noastre.

Redacţia.

Aprovizionarea armatei cu postav. Luni înainte de Crăciun s’a ținut, la Ministerul de Industrie şi Comerţ, o consfătuire cu reprezentanţii fabricilor de postav din ţară, în vederea aprovizionării cu postav a armatei. La consfătuire a luat parte şi directorul intendentei armatei. În urma motivării făcută de fabricanţi, s’a admis preţul de 372.45 lei metrul, adică cu un spor de 6% (cam 22.50 lei) mai mult la metru, faţă de preţul din anul trecut. Acest preţ urmează să fie mai întâi aprobat de ministrul de comerţ Tancred Constantinescu şi cel de finanţe V. Brătianu. Comanda de postav necesară armatei va fi împărţită între toate fabricile din ţară, după puterea de lucru a fiecăreia. — Toate bune, dar dacă fabricile urcă preţul postavului: de ce nu dau preţ mai bun şi pe lână? — Vedeti, oameni buni, dacă şi voi aţi fi întovărăşiţi, măcar cei din sate mai mari, în cooperative pentru valorizarea lânii, — atunci altcum aţi putea sta de vorbă cu fabricile de postav din ţară.

Cinstit şi peste graniţa ţării. În legătură cu cele scrise în numărul de Crăciun, despre serbătorirea învăţătorilor profesori Babeş şi Marinescu, aflăm, că Academia de ştiinţe din Paris a premiat pe Babeş cu 2500 franci pentru lucrările sale despre boala primedioasă pelagra. Aceasta e o cinste pentru întreg neamul românesc.

Numărul viitor al foii va apare în ziua obișnuită, adică Joi, după Bobotează, urmând a se trimite abonaţilor pentru Duminecă 11 Ianuarie.

Fabrica de explozibile dela Făgăraş şi-a început activitatea. De aci se va livra dinamita pentru toate băile de cărbuni, carierele de peatră etc. Fabrica e construită foarte modern afară din oraş, posedând o întindere de 200 jugăre din terenul Statului. Transporturile dela fabrică se fac în fiecare Joi. În această zi, cu trenul mixt de după ameazi Făgăraş—Braşov, nu pot călători persoane.

Oprirea exportului la vaci de rasă s’a cerut guvernului de către serviciul zootehnic. Hotărîrea s’a amânat, până la adunarea datelor statistice dela vămi.

La vânătoarea în pădurea Sibiului (Dumbrava spre Răşinari) s’a puscat a doua zi de Crăciun: un lup, 2 vulpi şi 44 iepuri. Deasemenea a fost găsit, în apropierea restaurantului din pădure, un lup ameţit de otrava pusă de curând. Acesta e al 4-lea lup în ultimele 15 zile.

Exportul salamurilor şi a altor preparate din carne de porc, a fost hotărît să se permită, pe lângă măsurile ce le va publica în curând comisiunea superioară vamală. — Dacă taxele de export vor fi favorabile, se poate socoti cu o urcare a preţului porcilor.

Anglia nu va mai trimite arme Rusiei de azi, a declarat un deputat în Camera engleză. Firma Vickers primise dela guvernul laburist (căzut de curând) autorizaţia de a trimite material de războiu guvernului sovietic, în special 600 mitraliere. Noul guvern nu mai are de gând să urmeze această politică, a spus deputatul numit. — Dar oare nu le va livra în ascuns Germania?

† **Văd. Domniţa Cristea** nasc. Coman, mama Mitropolitului-Primat al României Miron Cristea, a răposat în 16 Decembrie 1924, în etate de 82 ani, după o fericită viaţă familială de 65 ani, în Topliţa română. Soţul ei a murit acum câteva luni, deasemenea într’o vârstă foarte înaintată. — Răposata a fost o mamă vrednică şi o bună româncă, crescându-şi copiii cu simţ românesc şi dându-i să înveţe carte multă, deşi era familie ţărănească. — Odihnească în pace!

Nouă monedă austriacă se introduce la 1 Ian. 1925. Administraţiile de stat vor calcula pe viitor în şilingi, bursa în coroane, iar casele de comerţ în coroane sau şilingi, cum vor vrea. Un şiling se va socoti în 10 mii coroane. Moneda măruntă se va numi „stuber”. Un şiling va valora 100 ştuberi. Banca Statului va mai emite (da) buncnote în coroane numai până la sfârşitul anului 1926. Mai mult de 50 şilingi nu poate fi nimenea obligat să primească deodată.

Un comerciant care greşeşte drumul. Marele comerciant de cereale din Constanţa, Tudorache Marin, a făcut cumpărături de grâu dela ţăranii din jurul oraşului Giurgiu, în preţ de 400 mii lei. Ţăranii au încărcat grâul în vagoane şi cumpărătorul a făcut actele de transport pe numele societăţii „Grânarul românesc” din Constanţa. În urma acestora grâul pornise la drum, cumpărătorul se prezintă cu fractu la Bancă şi ridică suma de 400 mii lei, dar în loc s’o ia pe sate, pentru a plăti ţăranilor grâul, greşeşte drumul, trecând în Bulgaria cu banii altora în buzunar. Ţăranii au rămas păgubiţi. Nu se ştie, dacă grâul a ajuns, unde a fost îndrumat, sau a rătăcit şi el spre alte plaiuri. Căci aşa-i când e beznă multă!

Desființarea judecătoriilor comunale.

Conform art. 287 al legii pentru unificarea judecătorească, dela 1 Ianuarie 1925 se desființează judecătoriile comunale, urmând ca afacerile de competența acestor judecătării să se judece, dela data desființării lor, de către judecătoriile de ocol (judecătoriile de pace). In consecință acțiunile de acest fel, dela 1 Ianuarie 1925 se vor înainta judecătoriilor de ocol oral sau în scris. Sibiu, 23 Decembrie 1924. *Primăria orașului.*

Sarea românească. Sarea scoasă din pământul țării noastre este foarte căutată. Insușirea bună a acestui prețios mineral este, că e curată, fără multe materii străine în ea și este foarte tare, așa că se poate transporta pe trenuri, pe vapoare, pe spinarea cămilor sau altor animale până în colțurile depărtate ale Indiilor.

Societatea Sportivă Vâlceană aranjează, în zilele de 4—7 Ianuarie 1925, o serbare sportivă de iarnă în Râmnic-Vâlcea, cu exerciții și antrenament de Bobsleigh, sky, săniuțe, patinaj, ceaiu dansant, serbare de noapte pe ghiță, concursuri cu premii, etc. Din 8—10 Ian. excursiuni afară de program. In caz de timp nefavorabil, concursurile se amână. Informațiuni dă dl I. Arsenie, preș. com. organizator în R.-Vâlcea sau dl T. R. Popescu, preș. subcom. sport. de iarnă în Sibiu.

O școală inferioară de agricultură la Beiuș înființează episcopia unită dela Oradea mare, în urma aprobării dată de Ministerul Agriculturii.

Doi soldați români deținuți în Cehoslovacia. Se știe proasta tăiere a graniței între România și Cehoslovacia, unde trenul român într'un loc trebuie să treacă pe pământ cehoslovac și apoi iar se atingă pământul românesc. In acest tren, care pleacă din Sighețul Marmăției spre Satul mare, doi soldați conduceau pe-un alt soldat. Când trenul a ajuns pe teritor străin, cel escortat a fugit de dinaintea sentinelor. Aceștia au tras focuri de armă după el. Grănicerii cehoslovaci neștiind ce e, au tras și ei. Și gata să se întâmple moarte de om, dacă ofițerul de serviciu nu pășia la mijloc. Pe soldații români și pe fugar i-au prins și deținut, căci a trage foc de armă pe teritor străin e interzis prin legile, de cari se țin toate țările. Soldații vor scăpa prin intervenția ministrului nostru de externe.

Sfințirea școlii de ofițeri aviatori. In prezența M. Sale Regelui, a Prințului Carol și a multor ofițeri superiori, s'a sfințit localul școlii de ofițeri aviatori, ridicat în Cotroceni. Deodată cu sfințirea acelu local s'a luat și jurământul de credință elevilor eșii din aceasta școală, ofițerilor de mână, cari vor avea să apere pământul țării din înălțimile văzduhului. Principele Carol, care e sufletul acestei noi armate, a ținut cu aceasta ocaziune o frumoasă vorbire, îndemnând pe viitorii luptători la curaj în îndeplinirea datoriei ostășești.

Incheeri de căsătorii cu taxe diferite. Ofițerul stării civile din București face cunoscut tinerilor, cari vreau să lege căsătorii, că dela 1 Ianuarie 1925 s'au statorit alte taxe și anume: Pentru căsătoriile în comun, adică mai multe perechi în aceeași vreme, se va plăti 100 lei în loc de 75 ca până acum. Căsătoriile în salon special vor costa 300 lei, cele încheiate în cabinetul ofițerului 500 lei, în loc de 75, iar cele legate în salonul împodobit vor costa în zile de lucru 2 mii și în Duminică 3 mii de lei. — Ceva nu se poate ști din datele de mai sus și anume: In care loc se pot încheia cele mai fericite căsătorii?

Și-a cerut singur osânda. Sălbatecul din Hanovra, despre care am scris și noi, că a ucis o mulțime de tineri, vânzându-le hainele și carnea, a fost judecat la moarte. Când judecătorul i-a spus, că legea îi dă drept să facă apel (recurs), el a răspuns, că nu are lipsă, fiindcă e mulțumit cu osânda, pe care a cerut-o cât mai îngrabă. Se vede, că chinul sufletească îl apăsă greu, de aceea vrea să moară mai iute. Dar sufletul?

Papa e contrar bolșevicilor, Prea Sfinția Sa Papa dela Roma vorbind într'o adunare de episcopi a spus, că comunismul este o primejdie foarte mare pentru omenime. Tot atunci a mai spus, că soarta muncitorimei trebuie îmbunătățită, dar nu pe calea comunismului, care dărimă în loc să clădească. A mai făgăduit Sfântul Părinte, că va ajuta poporul Rus, fie că e în țara lui, fie că e fugit în țară străină, deoarece adevăratul popor Rus nu e de vină, dacă țara lor a ajuns cuibul comunismului, pe care Papa nu-l aprobă.

Unde intră rău 'n casă. Omul de încredere al unei firme din Viena, cu numele Rudolf Bolek, stabilit în Oradea Mare, și-a împușcat soția, o fetiță de trei ani, un băiețel de 9 luni, în urmă pe el. Cauza se spune, că ar fi niște încurcături bănești. Și nenorocitul în feliul acesta a căutat descurcarea. — Dacă ar fi avut credință, căută alt drum mai omenesc!

Căința păcătosului. In închisoarea din Târgul Mureș a fost aflat mort, într'o dimineață, căpetenia tâlharilor din Secuime Kénesi. El se otrăvise. A lăsat o scrisoare mamei sale, în care se roagă de iertare pentru supărarea ce i-a făcut-o prin păcatele comise. — Slabă mângăere pentru un suflet de mamă!

O decorare vrednică. Cei patru piloți (sburători) din serviciul „Companiei franco-române de navigație aeriană“, cari s'au scutit cu aeroplanele, ducând călători dela București la Belgrad și Constantinopol, au fost decorați cu medalia Coroana României. Toți patru piloții sunt de naștere francezi și de trei ani, de când fac acest primejdios drum, n'au suferit nici un accident. Dacă norocul i-au însoțit în acest drum, meritul e și al lor, precum și al mecanicilor români, cari pregătesc aeroplanele pentru sbor în atelierele dela Băneasa, lângă București.

O lefterie bună. Caterina Gheorghe din București, după multe opinteli găsisse o lefterie bună și ușoară. Numita închiria o cameră mobilată și în întâia sau a doua noapte plecă cu tot ce era de preț din odaie, făcând asemenea în alte părți ale orașului. Lucrurile furate le da cârciumarului Tănase Ionescu, care le vindea, împărțind câștigul frățește. Acum amândoi împart costul Văcăreștilor.

S'a sinucis din cauza mizeriei. In Bucureștii petrecerilor și-a hainelor scumpe, s'a sinucis, din cauza foamei și-a frigului, femeia Iulia Urban în etate de 60 ani. Ea și-a vârât capul sub perne, oprindu-și respirația. — Și din belșugul Bucureștilor să nu ajungă și pentru săraci un codru de pâine?!

Dela reuniunea vânătorilor sibieni. Marți 30 Dec. c., la 8 ore seara, se ține adunarea generală ordinară, în restaurantul Bonfert. Ordinea de zi: Raportul anual și alegerea comitetului.

Exame de fochiști. Se aduce la cunoștință celor interesați, că examenele de fochiști și mecanici se vor ține în Sibiu la 4 Ianuarie 1925. Doritorii de a depune aceste examene, vor înainta actele necesare pentru acest examen până la 3 Ianuarie 1925, Inspectoratului Industrial Sibiu, str. Regele Ferdinand Nr. 14.

Examenul de șoferi la Prefectura Poliției Sibiu se va ține în 2 Ianuarie 1925, ora 8 dim. Doritorii sunt rugați a-și înainta cererile împreună cu actele necesare la timp acestei prefecturi.

Numeri cari ne dau de gândit. Arătăm o mică statistică, din care oricine va putea scoate învățăminte prețioase: In țara noastră sunt 163 mii de crâșme. Așa dară tot cam la o sută de suflete o punte la iad. In Suedia și Norvegia cea friguroasă abia la 26 de mii suflete să vine o cârciumă. In mâinile Jidanilor, Ungurilor și a altor naționalități sunt trei sferturi și numai o parte din patru părți sunt în stăpânirea Românilor. Din cauza beuturii mor la an câteva sute de mii de oameni, o parte mare ajung în temnițe, în spitale și în case de nebuni. Cine are urechi de auzit să audă și cine are ochi să vadă și înțelegând să se lapede de ce e rău, până nu e târziu.

Iară ciocnire de trenuri. Duminică înaintea Crăciunului, pe când foaia noastră de serbători era sub tipar, s'a întâmplat în gara Bartolomeiu din Brașov o mare nenorocire, ciocnindu-se două trenuri, unul de călători cu unul de marfă. Au fost trei răniți grav, câțiva mai ușor și mai multe vagoane sfărâmate. In toiul spaimei unui greu rănit i-s'au furat și 11 mii de lei din buzunar.

Hoți în via domnului ministru. Mai mulți hoți au încercat să atace conacul din via ministrului Văitoianu, cu scop de al jefui. Administratorul viei a fost rănit greu, în luptă cu bandiții. S'au luat măsuri întinse pentru prinderea tâlharilor.

Frig mare în America. Pe serbătorile Crăciunului și înainte cu câteva zile, s'a lăsat asupra unor părți din Statele Unite un val de frig, cum nu se mai pomenise de mult. Spre pildă la Montana au fost 40 grade sub zero, ceea ce înseamnă, că așa un frig numai în țările dela nord s'a mai pomenit. Au înghețat o mulțime de oameni și animale.

Dihanie turbată. Trei locuitori din satul Roșcata de lângă Vaslui au fost mușcați de un lup turbat. Unul dintre cei încolțiți și anume Gh. Butnaru, cu ajutorul cânilor și punând mâna pe un topor, l-a lovit în cap pe lup, omorându-l. Toți mușcații au fost duși la spital pentru a li-se da injecții contra turbării.

Fiți cu grije printre vagoane. Matias Samoil din satul Luca a fost prins de un vagon și călcat, în gara Tinoasa. Era bietul numai de 17 ani.

Hoții de neveste. Leon Zaharia din Săseni (Basarabia) a făcut arătare tribunalului, că nevasta lui Melania a fugit cu Alexandru Coropcă. In cursul desbaterilor s'a dovedit, că pârătorul încă trăiește cu nevasta celui pârât. Intrebat asupra faptului, a spus, că a luat-o la el, căci singură ce era să se facă în cap de iarnă? — Slabi oameni!

Geografia județului Sibiu pentru școlile populare, de P. R. Petrescu și I. N. Ciolan, a apărut și se află de vânzare la Librăria „Foaia Poporului“. Prețul 19 lei. Acest manual n'a fost deloc tipărit până acum. Aviz învățătorilor din județul Sibiu.

Numeri de probă din „Foaia Poporului“ trimitem la dorință oricui gratis, dacă ni se cere (un număr din urmă).

Numărul de față al Foii noastre cuprinde 8 pagini.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“
Redactor responsabil: N. Bratu.

An nou fericit 1925 !

Johann Fleischer, Mare Magazin de piele

Telefon No 58

Telefon No. 68

SIBIU Piața Regele Ferdinand Nr. 1 — Strada Maria Nr. 2 — Strada Gușteritei Nr. 2 SIBIU

Iuliu Meinl s. c.

Sibiu

Societatea industrială de automobile
Konschel & Kunte

SIBIU, Piața Regele Ferdinand 19

Gottwald G. Bloss

Ultramarina Engros

Sibiu, Strada Decebal (Ocnei) 13—15

Engros

Kolowrat & Goosch

Engros

Ață și fire D. M. C. și C. T. I.

Sibiu, Piața Prințul Carol 2.

Frații KLUBITSCHKO Sibiu

Strada Elisabeta 50.

Mare depozit în corpuri electrice, becuri electrice, corpuri de încălzit, instalațiuni sanitare. Se efectuează lucrări de căldărari, lăcătușerie și lipiri autogene.

Petre Mocian

Coloniale

Sibiu, Strada Decebal (Ocnei) 11/a

Victor Maurer & Co.

Sibiu, Strada Regina Maria 14

E. Dieker

Dentist

Sibiu, str. Mitropoliei (Măcelarilor) 30
Vis-à-vis de Catedrală.

Bruno Widlasch

Prăvălie specială pentru instalațiuni de apaducte, iluminatie electrică și canalizări

Sibiu, strada Fingerling Nr. 3

Comp. Anglo-Americană

Sucursala Sibiu

Piața Unirii No. 10

ILIE FLOAȘIU, Sibiu

Mare Magazin de Coloniale și Manufactură En-gros și en-detail

Sibiu. strada Regina Maria 21

MAGAZIN de PIELE
LEDER MAGAZIN
BÖRRAKTÄR

Josef Bock

Curelar

Sibiu, Strada Decebal (Ocnei) 23

Chr. Fröhlich

Instalațiuni, toate materialele, aparate, becuri și calorifere electrice în mod avantajos.

Engros

Detail

Sibiu, strada Pintenului 40

La „cizma mare roșie”
Gheorghe Limpede

Magazin de ghete și talpă

Sibiu, strada Ocnei Nr. 7

Karl Jauernig suc.

Hans Gassner

Prăvălie de manufactură, albituri, ciorapi și mărunțișuri

Sibiu

Iniințată 1863

Schoppelt & Fraenk

Pielărie

SIBIU

Strada Decebal (Ocnei) Nr. 13—15

Stefan Bertha

Armurier

Sibiu, Str. Armbruster 1

Casă de modă

Peter Fleischer

Sibiu

Piața Regele Ferdinand 6

An nou fericit 1925!

An nou fericit tuturor clienților noștri!

Intreprinderea Bulevard

Sibiu

Luca P. Niculescu

Sucursala Sibiu

Urează Onor. clientelei sale ani mulți fericiți.

Fritz W. Loew

Policandre pentru biserici, Corpuri pentru luminat, Instalație electrică și material, Lămpi Tungstram în engros.

Ioachim Hentea

Tăbăcar

Sibiu, strada Rotarilor.

Sterio Panaiotu

Liferant de Var, Cement și Țiglă
Sibiu, strada Gușteriței.

Vânzare engro și detail. Primim comande și pentru provincie.

N. Tălmăcean

Atelier de pictură de firme și lustruire

Sibiu, strada Mitropoliei 30.

Engros

Detail

Kovács & Theil

Magazin de piele

Sibiu, str. Faurului 118

Fabrica de bere Trei Stejari

Dr. FRIDERIC JIKELI Succesori

Un cuvânt către abonați

În cursul acestui an de patru ori s'au urcat lefurile la tipografia, altcum eram amenințați cu grevă. Motivarea era scumpetea crescândă, care nu știm sigur, cum va fi în anul viitor. Spre a putea deci face față diferitelor greutăți cu cheltuelile gazetei, ne vedem siliți a urca abonamentul cu 20 lei la an. Adecă: pe anul 1925 „Foaia Poporului” va costa

Pe un an întreg Lei 120.—

Pe o jumătate an „ 60.—

Rugăm pe iubiții noștri abonați, a lua în considerare starea lucrurilor de azi și a nu se supăra pentru aceasta urcare. Cheltuețile noastre pentru Foaie se adună picătură cu picătură, spre a putea trimite gazeta un an de zile. De aceea, la noi face mult câțiva lei la fiecare abonament, să-i ai sau să nu-i ai. Abonatul singuratic poate însă mai ușor suporta urcarea celor câțiva lei.

„Foaia Poporului” e a acelora pentru cari să scrie. Nu avem fonduri dela guvern sau dela mari bancheri, fiindcă atunci ar trebui să scriem cum vreau aceia. Ne susținem numai din abonamente, adecă din sudoarea proprie. Facem politica Partidului Național. Dar cine nu știe, că acest partid e cel mai sărac bănește? Partidul Național e bogat numai în jertfe pentru neam. De asta au dat dovadă toți adevărații lui conducători, dela 1848 încoace. Și prin lupta acestui partid avem nădejde, că multe neajunsuri, ce mai

sunt încă azi, în curând se vor îndreptă în iubita noastră țară.

Apelăm deci la vechii noștri abonați, să înțeleagă mica urcare de abonament. Ba îi mai rugăm totodată: Lățiți cât mai mult această foaie a poporului, care totdeauna a luptat pentru înaintarea în cultură și ușurarea vieții poporului nostru. Sprijiniți deci foaia voastră, a poporului! Indemnați și pe alții să o aboneze!

Redacția și Administrația
„Foaia Poporului”

Călimdarul Poporului pe 1925

— Anul al 40-lea. —

Ca de obicei, e cel mai bogat și mai interesant călimdar. Cuprinde articoli diferiți și foarte multe ilustrații.

Dintre articoli amintim:

Descrierea Basarabiei,

O comoară, schiță de P. Dascălul,

Suveranii în străinătate,

Semnele unui sat bun,

Izvoară de câștig pentru săteni,

Conferența dela Londra,

În amintirea lui Avram Iancu,

Cârciuma are trei draci,

Păziți-vă de foc!

Fata de măritat, poveste,

Descântec pentru jidovi,

Sfaturi: despre semănța de în, fătutul vacilor, umflarea vitelor, culesul poamelor etc.

Anecdote, Proverbe, Glume, Poezii populare, Diverse poezii et. etc.

Târgurile de mărfuri și vite din Ardeal, Banat, vechiul regat, Bucovina, — după luni și după comune.

Dintre chipuri amintim:

MM. Lor Regele și Regina la Londra,

MM. Lor Regele și Regina la Paris,

Suveranii depun flori pe mormintele eroilor români morți în Franța,

Delegații la conferența din Londra,

Avram Iancu cu mai multe ilustrații dela serbările din Munții Apuseni,

Panterul Carpaților numit Rîs,

Vederi: din Târgu Mureș, Ocna Sibiului,

Sovata, pădurea Gușteriței, din munții

Gurghiului, dela Păltiniș, Cindrel, din

munții Sebeșului, vederi din București,

Sinaia, port din Rășinari etc. etc.

Prețul 15 lei

Cu trimiterea pe postă 4 lei mai mult.

Cine comandă deodată dela 10 bucăți în sus, îl primește cu 12 lei, iar dela 100 în sus, cu 11 lei bucata. Poșta o plătește cumpărătorul. Călimdare singuratică nu trimitem bucuroș, că se urcă la 20 lei bucata.

Adunați-vă cel puțin 10 inși, căci atunci nu vă costă un călimdar mai mult de 13 lei bucata. Călimdarele să trimiți numai după primirea banilor sau cu ramburs (ca să fie plătite la scoaterea din poștă). Revânzătorii pot înapoiă cele nevândute până la 31 Ian. 1925, primind banii înapoi.

Librăria

„FOAIA POPORULUI”

vinde tot felul de cărți populare, economice și pentru școală, apoi mare alegere în ilustrate, rec-visite de scris, penițe, cerneală, gumă etc., etc.

Tipografia

execută tot felul de cărți, precum și bilete de cununie, anunțuri de moarte, imprimate pentru bănci, statute pentru reuniuni etc., etc.